

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

لیکوال او شناند: نظر محمد مطمئن

۲۹ اکتوبر ۲۰۱۵

د غني ملي اجماع او د کرزي راتلونکي لويه جرگه

اوس نو په دې کې شک نه دی پاتې چې د غني او کرزي ترمنځ ستونزه مخ په زیاتېدو او رسنیو ته په وتو باندې ده. د کمونستانو* په وخت کې د هغوی د ضعیفو حکومتونو په شتون کې د خلق او پرچم گوند خپلمنځي سیالی هر وخت روانې وې چې همدغو سیالیو دننه د هغوی نظام نور هم له سقوط سره مخ کړی و.

د غني گډ حکومت چې په خپل جوړښت کې بلا ډېری ستونزې لري، تر ټولو خطرناکه یې ورته د پخوانیو مجاهدینو د اپوزېسون خبره او د کرزي په خوښه د نظام د منحل اعلانېدو ستونزې وې.

غني وتوانېد چې د استاد سیاف په مشرۍ د مجاهدینو د قوي اپوزېسون مخه ونیسي، البته په هغه تېم کې کرزي هم د استاد سیاف او د غني د مخالفې ډلې تر شا ولاړ و، کله چې د جهادي گوندونو د یووالي شورا د اتو پخوانیو جهادي ډلو له خوا اعلان شوه، بیا هغه و چې په تدریج سره استاد سیاف پر دې قانع شو چې د ثبات یا مجاهدینو د شورا په نوم له غني سره معامله وکړي.

اوس چې د کرزي ډلې ځیني کسان د غني په خوا کې عملاً ودرېدل او ځیني د درېدو په درشل کې دي، د غني پر تېم به مثبت تاثیر ولري، خو هومره هم نه لکه چې غني او د هغه ډله یې فکر کوي.

کرزي د غني د حکومت د چپه کېدو لپاره ځیني اساسي کارونه کړي دي، یو له هغو د والیانو ټولنه ده چې همدا پخواني والیان چې ځیني په کې په خپلو ولایتونو او سیمو کې نفوذ هم لري، د غني پر حکومت به په بېلابېلو وختونو کې بېلابېل فشارونه راوړي، تر څو د هغه حکومت نور هم ضعیف او د ولس اعتماد او بارو پرې کم کړي.

کرزي په ولسي او مشرانو جرگو کې هم ډېر پلویان لري او هغوی چې د غني له کړنو ناخوښ هم دي، دا هم یو له عمده فشارونو څخه گڼل کېږي.

مدني ټولني چې ډېری یې د کرزي د حکومت پر مهال جوړې شوي او ډېری د همدغو ټولنو مشران هم د غني له حکومت څخه ناخوښ دي، دوی به هم د کرزي دا خبره چې لویه جرگه دې راوغوښتل شي، ورسره بدرگه کړي.

او مهمه دا ده، فکر نه کېږي چې غني به له پخوانیو مجاهدینو سره پر خپلو کړو ژمنو وفادار پاتې شي، ممکن چې ځیني د هغوی هم بېرته د کرزي لمن ونیسي.

ډاکتر عبدالله چې ځنډې کېدو ته ځان ویني او د شمال ټلوالې ډېری پخواني مشران او قوماندانان ورڅخه ناخوښ دي چې غني د هغوی د خپلولو هڅې کوي او نږدې وخت کې یې مثالونه د یونس قانوني، بسم الله محمدي، امرالله صالح او

ځينو نورو دي، نو عبدالله به هم ځان په تاوان کې وويني، ممکن چې د هند يا روسيې په وساطت دی هم کوم وخت د کرزي په څنگ کې ودرېږي.

تر ټولو مهمه دا ده چې کرزي په تېرو وختونو کې له چين او روسيې سره ښې اړيکې جوړې کړې دي. له هند سره يې وار له مخه اړيکې ښې دي، ايران هم تر غني پر کرزي ډېر باور لري او پاکستان هېواد هم هغه تمه چې له غني څخه يې درلوده، مخ په اوبو لاهو کېدونکې ده.

دا چې په امريکا کې د ۲۰۱۶ ز کال انتخابات را روان دي، که جمهوري خواهان واک ته ورسېدل، بيا به هم د کرزي په گټه لويه اوږي؛ ځکه هغوی به د ډيموکراټ گوند له انتخابه چې غني يې واک ته رسولی جوړ نه وي او يا ممکن غني له هغوی سره هم سازش وکړي، د هغوی د ډېرو پوځيانو د پاتې کېدو خبره او هر ډول غوښتنې يې ومنې.

غني غواړي چې د کرزي د لويې جرگې د راغوښتلو طرحه د ملي اجماع په جوړېدو سره ناکامه کړي، د غني هڅه به دا وي چې ځيني داسې مشران سره راټول کړي چې هغوی د حکومت غوښتنې ومنې او د امتيازاتو په اخستو سره د ملي اجماع په غوندو کې گډون ته زړه ښه کړي، دا به د پخوانيو مجاهدينو ځيني مشران، هغه قومي مشران چې د غني پلوي لا هم کوي او يا داسې مشران چې غني کولای شي هغوی د امتياز په ورکولو سره راضي کړي، په ښکاره به همدا د ملي اجماع له کسانو څخه د هېواد په اړوند مسايلو کې نظر اخيستل کېږي، خو فکر نه کوم چې عملي شي؛ ځکه اصلاً د پرېکړو د عملي کېدو صلاحيت اوس مهال له امنيت شورا سره دی.

کرزي غواړي چې لويه جرگه را وغواړي او د لويې جرگې له خوا د خلکو پرېکړه داسې اعلان شي چې اوسنی گډ حکومت ناکام دی او د دوام وړ نه دی، دغه حکومت به منحل اعلان کړي او په لويه جرگه کې به د افغانستان د مشرتابه لپاره کوم بل مشر ونومول شي، د گډ حکومت پر مشرانو به غږ وشي چې واک نوي مشر ته وسپاري.

دا چې په قانوني ډول سره کرزي لويه جرگه نه شي جوړولای او نه هم اوسنی حکومت په قانوني ډول سره د لويې جرگې د راغوښتلو وړ دی؛ ځکه د پارلمان د غړو هغه ټاکلي نېټه پوره شوې ده، په اساسي قانون باندې خپله د حکومت مشرانو پښې اېښې دي، ځيني موانع دي چې قانون ورته اجازه نه ورکوي. له همدې امله ده چې د کرزي هڅه به دا وي چې دوديزه لويه جرگه راوغواړي.

سر له اوسه د کرزي پلويان دا خبره کوي چې د ولس په ذهن کې گډ حکومت سقوط کړی، پر ځای يې بايد بل حکومت راشي، د ولس ذهنونه آماده کوي چې که د کرزي له خوا لويه جرگه راغوښتل کېږي، مخالفت يې ونه کړي بلکې هغوی دې په کې گډون وکړي.

د کرزي د پلويانو دا خبره چې پر نظام او قانون باور لرو، د گډ حکومت له مشرانو سره جنجال نه غواړو، تفاهم ته ترجيح ورکوو، هدف يې دا دی چې هغوی له واک څخه لاس پر سر شي او واک بېرته د کرزي تېم ته په لاس کې ورشي.

سمه ده چې که کرزي لويه جرگه راوغواړي حکومت به يې مخالفت کوي، خو په هر صورت د کرزي د تېم پلان همدا دی، مخکې يې غوښتل چې له حکومت سره په گډه لويه جرگه را وغواړي او غني پر دې خبره راضي کړي، خو کله چې ډاکټر انوارالحق احدي کرزي ته دا خبره وکړه چې په لويه جرگه کې تاسې ورونکي نه ياست، که خلک راغواړئ نو ۳۰ سلنه به د غني خلک وي، ۳۰ سلنه به د عبدالله کسان وي، ۳۰ سلنه به له عام ولس څخه په نښه شي، تاسې ته به ۱۰ سلنه کسان درکول شي، د لويې جرگې په دغسې يو جوړښت کې بيا تاسې گټونکي نه ياست، بلکې احدي ورته ويلي وو چې د دې پر ځای غوره لاره دا ده چې بيا ځل انتخابات وشي.

دا چې پر انتخاباتو د خلکو باور له منځه تللی، اوسني امنیتي شرایط هم ممکن په راتلونکي کې د انتخاباتو اجازه ورنه کړي، نو کرزی هڅه کوي چې په خپله خوښه پرته د حکومت له خوښي لویه جرگه را وغواړي او حکومت به د همدې دوديزي لويې جرگې مخالفت کوي.

سوال دا دی که په لویه جرگه کې طالبانو او اسلامي حزب (حکمتيار) استازي نه وي، بیا به د بن پرېکړې ته ورته پرېکړه وي، او دا هم سوال دی چې دغه ځل به دوی د غني ځای ناستی ولسمشر ټاکی، د موقت حکومت پر جوړېدو به پرېکړه کوي، د سرپرستي ادارې او یا هم کوم بل ډول حکومت پر جوړښت به پرېکړه کېږي؛ ځکه لا هم ډاکټر عبدالله تر نورو ځان د حکومت د مشرتابه مستحق گڼي، دا هم مهمه ده چې د همدې دوديزي لويې جرگې له پرېکړې به نړيواله ټولنه ملاتړ وکړي يا نه؟

که ملي اجماع جوړېږي او یا هم دوديزه لویه جرگه راغونډل کېږي، یوه هم د ولس د درد دوا نه کېږي؛ ځکه بیا به هم وسله وال مخالفین وتلي وي او د هغوی استازي به په کې نه وي، جگړې به دوام وکړي، افغانستان به د روس او امریکا د سیالیو ډگر گرځي، دا ډول به د پاکستان او هند سیالی هم د افغانستان په خاوره کې رواني وي، د سعودي او ایران د سیالیو امکان هم شته.

که کرزي غوښتلای چې هېواد کې سوله او امن راشي هغه په خپله نږدې ۱۳ کلنه دوره کې ډېر زیات چانسونه درلودل، خو ويې نه غوښتل او یا دا چې له مخالفو وسله والو سره سوله وشي، جگړه پای ومومي، اوس هم ولس باوري دی چې نه کرزی او نه هم اشرف غني سولي ته ژمن دي، غني د خپل واک د بقا لپاره او کرزی د بېرته واک ته ستنېدو لپاره سیاسي هلې ځلې کوي.

تر ټولو غوره لاره دا ده څو پر دې فکر وشي چې څه ډول مور د بهرنیو پوځیانو له شتون څخه ځان خلاص کړو، څه ډول د امریکا او روس د سیالی د ډگر پر ځای د دغو دوو هېوادونو له رقابت څخه د افغانستان په گټه استفاده وکړو؟ څه ډول د هند او پاکستان، دغه ډول ایران او سعودي له رقابتونو څخه په سیمه کې د ملي منافعو په نظر کې نیولو سره د هېواد په گټه سالمه استفاده وشي؟

دا هر څه هغه وخت کېدای شي چې له وسله والو طالبانو او اسلامي حزب سره جوړجاړی او سوله وشي؛ داسې سوله چې د هغوی د تسلیمې خبره نه وي، گاونډیو هېوادونو ته په کې امتیاز ورکول نه وي، بلکې د رښتیني سولي لپاره د گډ حکومت مشران او کرزی ژمن و اوسي.

د پای خبره دا ده چې که غني لا هم سولي ته ژمنتیا ونه بښي ممکن له ده سره د حکومت له دننه او د کرزي مخالفتونه طالبانو ته د ځینو ولایتونو د نیولو چانس ورکړي، په هغه صورت کې به بیا طالبان پر جگړې لا زیات ټینګار کوي او د سولي دغه ځنډېلي پروسه به نوره هم وځنډول شي.

د یوه سوله ییز، پر خپل ځان بسیا او یوموتي افغانستان په هیله

**یادداشت:*

همان طوری که بارها نگاشته ایم و تاریخ هم بر قضاوت ما صحه گذاشته است، خلقی - پرچمی ها هیچ رابطه ای با کمونیسم نداشتند. آنها یک مشت جواسیسی بودند که جاسوسی شان را در زیر نقاب به اصطلاح ترقی و پیشرفت انجام می دادند. این که هنوز هم عده ای پافشاری دارند تا از نوکران روس اشغالگر به نام کمونیست یاد کنند، هرگاه عدم فهم برخی ها را در این قضاوت نادیده بگیریم، بقیه عناصری که آگاهانه خلق و پرچم را کمونیست می نامند، همه و بدون استثناء نوکران "سی. آی. ای" اند که به دفاع و به نمایندگی از نظام حفظ مالکیت خصوصی، می خواهند جنایات تاریخی یک مشت مزدور را به رقیب تاریخی خویش نسبت بدهند.

اداره پورتال AA-AA